

ธรรมนูญสุขภาพ เขตบางขุนเทียน

กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2568

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

ឧទ្ធរណ៍សុខភាព

ខេត្តបាងកក

ប.ព. 2568

ธรรมนูญสุขภาพเขตบางขุนเทียน พ.ศ. 2568

บรรณาธิการอำนวยการ : กรุงเทพมหานคร

สำนักงานเขตบางขุนเทียน

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

กองบรรณาธิการ

: ศูนย์วิชาการสุขภาพะเขตเมือง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สำนักนโยบายสาธารณะเขตเมือง (สช.ม.)

สำนักสนับสนุนการพัฒนากระบบสุขภาพ (สำนัก 7) สสส.

ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตบางขุนเทียน

ศูนย์บริการสาธารณสุข 42 ถนน ทอสงสิมา

เขียน/เรียบเรียง

: สุรศักดิ์ เครือหงษ์

วิกรม สุขชนี

นงศณภัส ปาแก้ว

ดนัยณัฐณ์ เนตรนิธิกร

จัดทำโดย

: สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

สนับสนุนการจัดพิมพ์

: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

พิมพ์ครั้งที่ 1

: เมษายน 2569 จำนวน 500 เล่ม

พิมพ์ที่

: ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

ธรรมนูญสุขภาพเขตบางขุนเทียน

คำประกาศธรรมนูญสุขภาพเขตบางขุนเทียน

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 หมวด 5 กำหนดให้มี “ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ” เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการดำเนินงานด้านสุขภาพของประเทศ โดยระบุให้ภาคีในระดับพื้นที่สามารถจัดทำ “ธรรมนูญสุขภาพพื้นที่” เพื่อเป็นเครื่องมือและกลไกกำกับดูแลสุขภาวะของประชาชน โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาควิชาการ/วิชาชีพ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ภายใต้ศักยภาพและบริบทของพื้นที่บนหลักการ การมีส่วนร่วมและการพึ่งตนเอง ประกอบกับการประกาศใช้ “ธรรมนูญสุขภาพกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2563” ภายใต้แนวคิดสำคัญ คือ การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจความเป็นธรรมในระบบสุขภาพ การลดความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ และการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีโดยมุ่งหวังให้เกิดสุขภาพในทุกมิติ ทั้งกาย จิต ปัญญา และสังคม แก่ประชาชนในกรุงเทพมหานครทุกกลุ่มวัย

ธรรมนูญสุขภาพเขตบางขุนเทียน ฉบับนี้ เกิดจากความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) สำนักงานนโยบายสาธารณะเขตเมือง มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (ศวม.มบส.) สำนักงานเขตบางขุนเทียน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และที่สำคัญที่สุดคือพลังของประชาชนในเขตบางขุนเทียน ที่ได้มาร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กำหนดปัญหา และมองภาพอนาคตร่วมกัน ตลอดกระบวนการจัดทำ มีการรวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูล

สถานการณ์สุขภาพ ข้อมูลประชากร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการมีส่วนร่วมของประชาชน ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการและเวทีสาธารณะ ข้อมูลทั้งหมดนี้จึงถูกนำมาสรุปและกำหนดเป็นข้อตกลงร่วมที่ทุกภาคส่วนในเขตบางขุนเทียนยอมรับและพร้อมที่จะขับเคลื่อนไปด้วยกัน

ธรรมนูญสุขภาพเขตบางขุนเทียน จึงเป็นเจตจำนง ข้อตกลง และพันธะร่วมกันของภาคี เครือข่าย ทุกภาคส่วนในเขตบางขุนเทียน ทั้งชุมชน ประชาสังคม ภาคเอกชน และหน่วยราชการต่างๆ ที่มุ่งหวังให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่สภาวะที่ดีของชุมชนที่สอดคล้องกับ

- “Good health and Well-being” ถูกกำหนดให้เป็น 1 ใน 17 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ที่สหประชาชาติร่วมกันกำหนดขึ้นเป็นวาระการพัฒนาระดับโลกที่ต้องบรรลุให้ได้ภายในปี 2030 ซึ่งประเด็นนี้จัดอยู่เพื่อส่งเสริม “ชีวิตที่มีสุขภาพดีและสภาวะของทุกคนในทุกช่วงวัย” หรือ “สร้างหลักประกันการมีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในช่วยวัย”

- ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 ที่มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศให้มั่นคง ประชาชนมีความสุข

- ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2565 ที่มุ่งสู่ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

- วิสัยทัศน์กรุงเทพมหานคร ที่มุ่งสู่การเป็น “กรุงเทพฯ เมืองน่าอยู่สำหรับทุกคน” ขับเคลื่อนผ่าน นโยบายกรุงเทพฯ 9 ดี คือ ปลอดภัยดี เดินทางดี สุขภาพดี สร้างสรรค์ดี สิ่งแวดล้อมดี บริหารจัดการดี เรียนดี โครงสร้างดี และเศรษฐกิจดี

- วิสัยทัศน์เขตบางขุนเทียน “เมืองเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทะเลกรุงเทพฯ”

- มติสมัชชากรุงเทพมหานคร ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2567 ประกาศให้มีการขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพเขต ให้ครบ 50 เขต ภายในปี พ.ศ. 2569 ซึ่งจะ

- ธรรมนูญสุขภาพเขตบางขุนเทียน ได้รับความเห็นชอบโดยฉันทมติในการประชุมสมัชชาสุขภาพ เขตบางขุนเทียน เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568 แล้วจึงขอประกาศให้ธรรมนูญสุขภาพ เขตบางขุนเทียนท้ายประกาศนี้
เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568

ผู้อำนวยการเขตบางขุนเทียน

สารบัญ

	หน้า
คำประกาศธรรมนูญสุขภาพเขตบางขุนเทียน	ก
สารบัญ	ง
เกริ่นนำ	1
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	5
ส่วนที่ 2 ศักยภาพและต้นทุน	11
ส่วนที่ 3 นิยามศัพท์	12
หมวดที่ 1 การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน	18
หมวดที่ 2 ด้านสุขภาพ	20
หมวดที่ 3 ด้านการส่งเสริมการศึกษา	21
หมวดที่ 4 ด้านสิ่งแวดล้อม	22
หมวดที่ 5 ด้านเศรษฐกิจ	23
หมวดที่ 6 ด้านสังคม / ยาเสพติด	24
หมวดที่ 7 ด้านการจราจร/การสัญจร	25
หมวดที่ 8 การขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพเขตบางขุนเทียน	27
ภาคผนวก	28

ธรรมนูญสุขภาพเขตบางขุนเทียน

เกริ่นนำ

การดำเนินงานพัฒนาธรรมนูญสุขภาพเขตบางขุนเทียน: การรวบรวมข้อมูลสถานการณ์สุขภาพ และกระบวนการจัดทำร่างธรรมนูญสุขภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้จัดเข้าร่วมประชุมกับเขตบางขุนเทียน เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์สถานการณ์สุขภาพของเขตบางขุนเทียน ณ ห้องประชุม แสมขาว สำนักงานเขตบางขุนเทียน โดยมีคณะทำงานจากศูนย์วิชาการสุขภาพะเขตเมือง มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (ศวม.มบส.) ทำหน้าที่เป็นแกนนำในการดำเนินกิจกรรมตลอดกระบวนการ โดยมีผู้เข้าร่วมมากกว่า 50 คน

การประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดธรรมนูญสุขภาพในระดับพื้นที่ พร้อมทั้งกระตุ้นให้ประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในเขตบางขุนเทียนได้ร่วมกันมองภาพอนาคตของชุมชนผ่านการระดมความคิดเห็นในลักษณะของ “ภาพฝัน” หรือเป้าหมายร่วมกันของชุมชน ซึ่งถือเป็นกระบวนการสร้างความเป็นเจ้าของในด้านสุขภาพและการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

ในเวทีประชุม คณะทำงาน ศวม.มบส. ได้อธิบายหลักการและกระบวนการจัดทำธรรมนูญสุขภาพระดับเขต พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การระดมสถานการณ์ปัญหาสุขภาพที่สำคัญของพื้นที่ และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีความเหมาะสมกับบริบทของชุมชน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ข้อมูลที่ได้จากการระดมความคิดเห็นดังกล่าว ถือเป็นข้อมูล

เชิงคุณภาพที่มีคุณค่า ซึ่งจะถูกนำไปประมวลร่วมกับข้อมูลอื่นๆ เช่น ข้อมูลจากหน่วยงานด้านสาธารณสุข สถิติด้านประชากร ข้อมูลประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และข้อมูลวัฒนธรรมชุมชน เพื่อนำไปสังเคราะห์และจัดทำเป็น (ร่าง) ธรรมนูญสุขภาพของเขตบางขุนเทียนต่อไป

ทั้งนี้ การดำเนินการจัดทำร่างธรรมนูญสุขภาพจะอ้างอิงกรอบแนวคิดจาก “ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3” ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญของระบบสุขภาพแบบองค์รวม การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และการเคารพในบริบททางสังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของชุมชน ควบคู่กับการใช้เครื่องมือการสำรวจและรวบรวมข้อมูลที่ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมโดยอิงทั้งจากองค์ความรู้ทางวิชาการ และองค์ความรู้จากชุมชน

ลำดับขั้นตอนการทำงานโดยสังเขป

1. การเตรียมความพร้อม

- ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่และภาคประชาชน
- ออกแบบและพัฒนาเครื่องมือการเก็บข้อมูล
- วางแผนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีเครือข่าย

2. การรวบรวมข้อมูลสถานการณ์สุขภาพ

- ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดธรรมนูญสุขภาพ
- สร้างวิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน (ภาพฝัน/เป้าหมายร่วม)
- ระดมข้อมูลสถานการณ์สุขภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขจากประชาชนในพื้นที่

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

- ประมวลข้อมูลจากเวทีประชุมร่วมกับข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลบริบทของพื้นที่
- วิเคราะห์ประเด็นสำคัญด้านสุขภาพและปัจจัยสังคมที่เกี่ยวข้อง

4. การจัดทำ (ร่าง) ธรรมนูญสุขภาพ

- สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อออกแบบแนวทางการพัฒนาและมาตรการทางสุขภาพในพื้นที่
- จัดทำร่างธรรมนูญสุขภาพที่สอดคล้องกับบริบทของเขตบางขุนเทียน

5. การจัดเวทีพิจารณา (ร่าง) ธรรมนูญสุขภาพ

- นำเสนอร่างธรรมนูญฯ ต่อประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังความคิดเห็น
- ปรับปรุงร่างฯ ตามข้อเสนอแนะ และประกาศใช้ธรรมนูญสุขภาพ เขตบางขุนเทียนอย่างเป็นทางการ

กระบวนการทั้งหมดนี้ยึดหลักการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง โปร่งใส และเคารพต่อวิถีชีวิตของชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างสุขภาวะที่ดีและยั่งยืนให้กับประชาชนในเขตบางขุนเทียนผ่านพลังของการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมตัดสินใจ

คณะทำงานจากศูนย์วิชาการสุขภาวะเขตเมือง มหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา (ศวม.มบส.) ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากการประชุม ร่วมกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของเขตบางขุนเทียน ทั้งนี้ คณะทำงานได้จัดทำ และเสนอข้อมูลที่สำคัญ ซึ่งสะท้อนปัญหา ความต้องการและศักยภาพของชุมชน เขตบางขุนเทียน เพื่อนำไปใช้เป็นฐานในการจัดทำ (ร่าง) ธรรมนูญสุขภาพ โดยข้อมูลที่ได้นี้สามารถแบ่งออกได้เป็นหัวข้อหลัก ๆ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่

1

ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป/สถานการณ์ของพื้นที่

เขตบางขุนเทียน มีสภาพพื้นที่เป็นกึ่งขานเมืองและชนบทพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเป็นเขตในกลุ่มกรุงธนใต้ (เขตเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ที่อยู่อาศัย และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์) เป็นเขตเดียวของกรุงเทพมหานครที่มีพื้นที่ติดกับทะเลด้านฝั่งอ่าวไทย ซึ่งมีแนวชายฝั่งประมาณ 4.7 กิโลเมตรอยู่ในแขวง ท่าข้าม ภายในพื้นที่ทั้งหมดมีคูคลอง ลำรางสาธารณะ ทั้งหมด 119 คลอง คลองที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการระบายน้ำ 10 คลอง คลอง ลำราง ลำกระโดง ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขต 109 คลอง ลำรางเป็นเสมือนเส้นเลือดฝอยหล่อเลี้ยงหัวใจ ของประชาชนชาวบางขุนเทียน เพราะประชาชน ส่วนหนึ่ง ยังคงประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่และยังคงอาศัยน้ำ จากลำคลองใช้เป็นเส้นทางคมนาคมและหัวใจของเกษตรกร ลำคลองที่สำคัญคือ คลองสนามชัย คลองเฉลิมชัยพัฒนา คลองหัวกระบือ คลองพิทยาลงกรณ์ คลองขุนราชพินิจใจและคลองบางมด ถนนสายสำคัญ คือ ถนนพระรามที่ 2 ถนนบางขุนเทียน – ชายทะเล ถนนบางขุนเทียน ถนนท่าข้าม ถนนนอมัยงามเจริญ ถนนสะแกงาม ถนนบางกระบือ ถนนแสมดำ พื้นที่ของเขต บางขุนเทียนจัดเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนกำลังขยาย ได้แก่ แขวงแสมดำ และแขวงท่าข้าม ส่วนบริการถนนพระรามที่ 2 ที่มีการก่อสร้างอาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรม และมีการจัดสรรที่ดินเพื่ออยู่อาศัย การคมนาคมส่วนใหญ่ใช้ทางรถยนต์ อีกส่วนที่เป็นชนบทพื้นที่ส่วนใหญ่ของแขวงท่าข้ามและบางส่วนของแสมดำ บริเวณที่ห่างออกจากชุมชนส่วนแรก การคมนาคมใช้ทางเรือ ประกอบอาชีพการประมงน้ำกร่อย เช่น การเลี้ยงกุ้ง หอย ปู และปลา

1) ขนาดพื้นที่ และอาณาเขต

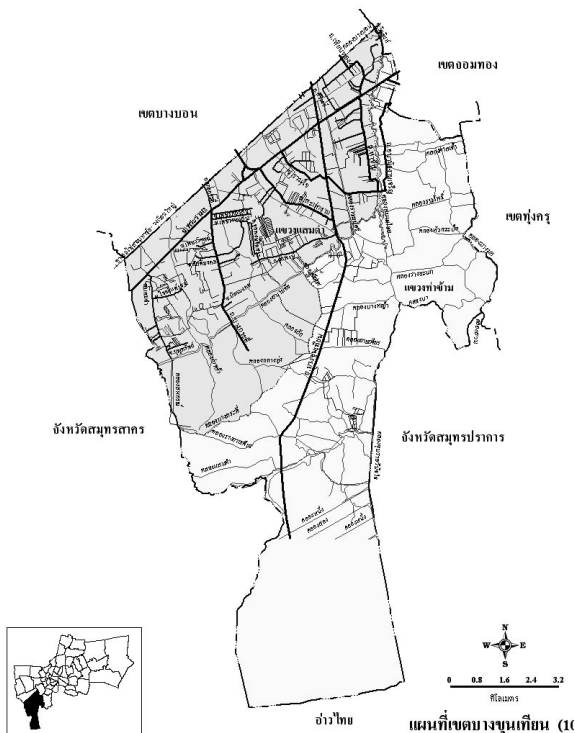
สำนักงานเขตบางขุนเทียน ตั้งอยู่ทางใต้สุดของกรุงเทพมหานคร
มีขนาดพื้นที่ 120.687 ตารางกิโลเมตร แบ่งพื้นที่การปกครอง เป็น 2 แขวง
คือแขวงแสมดำ และแขวงท่าข้ามมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ เขตบางบอน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ เขตจอมทอง เขตทุ่งครุ

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดสมุทรสาคร
จังหวัดสมุทรปราการ และทะเลอ่าวไทย

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดสมุทรสาคร

2) แนวเขตการปกครองของเขตบางขุนเทียน

ทิศเหนือ เริ่มต้นจากจุดบรรจบระหว่างแนวแบ่งเขตการปกครองกรุงเทพมหานครกับอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสาคร กับแนวเขตรถไฟสายวงเวียนใหญ่-มหาชัย ด้านเหนือไปทางทิศตะวันออกตามแนวเขตทางรถไฟสายวงเวียนใหญ่-มหาชัย ด้านเหนือบรรจบคลองวัดสิงห์ฝั่งตะวันออก

ทิศตะวันออก เริ่มต้นจากจุดบรรจบระหว่างแนวเขตทางรถไฟสายวงเวียนใหญ่-มหาชัย ด้านเหนือติดกับคลองวัดสิงห์ฝั่งตะวันออกไปทางทิศใต้ตามแนวคลองวัดสิงห์ฝั่งตะวันออก บรรจบคลองสนามชัย ฝั่งตะวันออกไปทางทิศใต้ตามแนวคลองสนามชัยฝั่งตะวันออก บรรจบคลองข้างวัดกกฝั่งเหนือไปทางทิศตะวันออกตามแนวคลองข้างวัดกกฝั่งเหนือบรรจบคลองบัว (คลองตาปลั่ง) ฝั่งตะวันออกไปทางทิศใต้ตามแนวคลองบัว (คลองตาปลั่ง) ฝั่งตะวันออกบรรจบคลองตาสุกฝั่งเหนือ ไปทางทิศตะวันออกตามแนวคลองตาสุก ฝั่งเหนือบรรจบคลองบางมดฝั่งตะวันออกไปทางทิศใต้ตามแนวคลองบางมดฝั่งตะวันออกบรรจบกึ่งกลางคลอง รามกะนก ไปทางทิศตะวันตกตามแนวกึ่งกลางคลอง รามกะนก บรรจบกึ่งคลองนา ไปทางทิศตะวันตกตามแนวกึ่งกลางคลองนากึ่งกลางคลองหัวกระบือบรรจบกึ่งกลางคลองขุนราชพินิจใจ ไปทางทิศใต้ตามแนวกึ่งกลางคลองขุนราชพินิจใจ จนสุดแนวเขตกรุงเทพมหานครบริเวณอ่าวไทย

ทิศใต้ เริ่มต้นจากจุดบรรจบระหว่างกึ่งกลางคลองขุนราชพินิจใจกับสุดแนวเขตกรุงเทพมหานครบริเวณอ่าวไทย ไปทางทิศตะวันตกตามแนวสุดเขตกรุงเทพมหานคร บรรจบกึ่งกลางคลอง บางเสาธง

ทิศตะวันตก เริ่มต้นจากจุดบรรจบระหว่างสุดแนวเขตกรุงเทพมหานคร บริเวณอ่าวไทยกับกิ่งกลางคลองบางเสาธง ไปทางทิศเหนือตามแนวกิ่งกลาง คลองบางเสาธงบรรจบกิ่งกลางคลองตาแม่น้ ไปทางทิศตะวันตกตามแนวกิ่งกลาง คลองตาแม่น้ บรรจบกิ่งกลางคลองแสมดำไต้ ไปทางทิศเหนือตามแนวกิ่งกลาง คลองแสมดำไต้ บรรจบกิ่งกลางคลองแสมดำเหนือ ไปทางทิศเหนือตามแนว กิ่งกลางคลองแสมดำเหนือ จนถึงจุดสิ้นสุดคลองแสมดำเหนือ ไปทางทิศเหนือ ตามแนวแบ่งเขตการปกครองกรุงเทพมหานคร กับอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสาคร บรรจบแนวเขตทางรถไฟสายวงเวียนใหญ่ – มหาชัย ด้านเหนือ

3. ข้อมูลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน จำนวน 16 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา เปิดสอนระดับอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นโรงเรียนเรียนร่วมเปิดรับเด็กพิเศษ
2. โรงเรียนวัดสะแกงาม เปิดสอนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นโรงเรียนเรียนร่วมเปิดรับเด็กพิเศษ
3. โรงเรียนราชนนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกูล) เปิดสอนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษา ปีที่ 3
4. โรงเรียนวัดแสมดำ เปิดสอนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็น โรงเรียนเรียนร่วมเปิดรับเด็กพิเศษ
5. โรงเรียนวัดบางกระดี่ เปิดสอนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาปีที่ 3

6. โรงเรียนวัดเลา (คณะศิษย์เทพสีทอิอุทิต) เปิดสอนระดับอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นโรงเรียนเรียนร่วมเปิดรับเด็กพิเศษ
7. โรงเรียนวัดหัวกระบือ เปิดสอนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาปีที่ 3
8. โรงเรียนวัดท่าข้าม เปิดสอนระดับอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6
9. โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) เปิดสอนระดับอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6
10. โรงเรียนวัดกำแพง เปิดสอนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นโรงเรียนเรียนร่วมเปิดรับเด็กพิเศษ
11. โรงเรียนวัดกก เปิดสอนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาปีที่ 3
12. โรงเรียนวัดประชาบำรุง เปิดสอนระดับอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6
13. โรงเรียนหมู่บ้านเกาะโพธิ์ เปิดสอนระดับอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6
14. โรงเรียนแก้วขำท้ออุปถัมภ์ เปิดสอนระดับอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6
15. โรงเรียนวัดบัวผัน เปิดสอนระดับอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6
16. โรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์ เปิดสอนระดับอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นโรงเรียนเรียนร่วมเปิดรับเด็กพิเศษ

4) ข้อมูลชุมชนและสวัสดิการ

7.1 ชุมชนในพื้นที่เขตบางขุนเทียน จำนวน 51 ชุมชน แบ่งออกเป็น

- แขวงแสมดำ จำนวน 30 ชุมชน
- แขวงท่าข้าม จำนวน 21 ชุมชน

7.2 จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในพื้นที่เขตบางขุนเทียน มีจำนวน 5 แห่ง ประกอบด้วย

1. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสามัคคี
2. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนข้างสถานีวิทยุเพื่อการศึกษา
3. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหลวงพ่อกว
4. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเพชรทองคำ
5. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิพิธพัฒนโสภณวัดปตฺตีสถ

จำนวนลานกีฬาในพื้นที่

ลานกีฬาในพื้นที่เขตบางขุนเทียน มีจำนวน 34 แห่ง ประกอบด้วย

ลานกีฬา A จำนวน 5 แห่ง

ลานกีฬา B จำนวน 6 แห่ง

ลานกีฬา C จำนวน 22 แห่ง

ส่วนที่

2

ศักยภาพและต้นทุน

สำนักงานเขตบางขุนเทียน มีการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน และสังคม ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม อนามัย และคุณภาพชีวิต เช่น การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การเสริมสร้างศักยภาพของผู้นำชุมชน องค์การชุมชนและเครือข่ายชุมชน การพัฒนาสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัย การจัดให้มีองค์กรประชาชนในรูปแบบคณะกรรมการชุมชน การส่งเสริมสนับสนุน และจัดตั้งสหกรณ์ ชุมชน กองทุนพัฒนาชุมชน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง การปรับปรุงชุมชน การรื้อย้ายชุมชนการ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อจัดหา ที่อยู่อาศัย การส่งเสริมอาชีพ การจัดหาแหล่งจำหน่ายผลผลิต การดำเนินการ เกี่ยวกับยาเสพติด การสงเคราะห์สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ประสบภัย การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิการและส่งเสริมความประพฤติเด็ก การควบคุม ดูแลการดำเนินงานสถานรับเลี้ยงเด็กและสถานสงเคราะห์ ศูนย์เยาวชน ห้องสมุด บ้านหนังสือ ศูนย์กีฬา และลานกีฬา การดำเนินการเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุและคนพิการ การให้บริหาร และจัดกิจกรรมนันทนาการด้านดนตรี กีฬา ห้องสมุด งานสภาเยาวชนเขต การอนุรักษ์ส่งเสริม เผยแพร่ ฟื้นฟู บำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและ วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น งานสภาวัฒนธรรมเขต งานพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว การสนับสนุนและประสานการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย ด้านวัฒนธรรม นันทนาการ และท่องเที่ยว การให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการ เกษตรและสภาพแวดล้อมเพื่อการเกษตร การดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรและหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับ มอบหมาย

ธรรมนูญสุขภาพเขตบางขุนเทียน

นิยามศัพท์

“ธรรมนูญสุขภาพเขตบางขุนเทียน” หมายถึง กรอบ แนวทาง กติกา หรือข้อตกลงร่วมกัน เกี่ยวกับภาพอนาคตของระบบสุขภาพที่พึงประสงค์หรือทิศทางในการพัฒนาสุขภาพโดยรวมที่ชุมชนในเขตบางขุนเทียนร่วมกันและเขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการสื่อสารกับประชาชนในเขตบางขุนเทียน เพื่อผลักดันไปสู่การปฏิบัติเพื่อประชาชนในชุมชนเขตบางขุนเทียนตลอดจนมีการติดตามประเมินผลทบทวนและปรับปรุงใหม่ร่วมกัน

“ชุมชน” หมายถึง กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตบางขุนเทียนทุกเพศทุกวัย

“ประชาชนในพื้นที่เขตบางขุนเทียน” หมายถึง บุคคลที่อาศัยอยู่ในทะเบียนราษฎร พื้นที่เขตบางขุนเทียน ทุกเพศวัย

“การศึกษาตามอัธยาศัย” หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ของประชาชนในพื้นที่เขตบางขุนเทียนที่สามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้ตามความสนใจ ความต้องการ โดยศึกษาจากบุคคลตามประสบการณ์ สังคมสภาพแวดล้อม สื่อหรือแหล่งความรู้อื่นๆ

ธรรมนูญสุขภาพ หมายถึง ข้อตกลงร่วมของคนในพื้นที่หรือสังคมที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อใช้เป็นกรอบ ทิศทางหรือแนวทางในการดูแลและพัฒนาสุขภาพของประชาชน ธรรมนูญสุขภาพไม่ใช่กฎหมายที่มีบทลงโทษ แต่เป็น “กติกาทางสังคม” ที่ทุกฝ่ายร่วมกันกำหนดและยอมรับ

ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ หมายถึง กรอบนโยบายระดับประเทศที่กำหนดทิศทางการพัฒนาระบบสุขภาพของประเทศไทย โดยอาศัยหลักการสุขภาพแบบองค์รวม ความเป็นธรรม การมีส่วนร่วม และการไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง

สภาวะ (Well-being) หมายถึง ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญา และทางสังคมเชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล

สภาวะองค์รวม (Holistic Health) หมายถึง แนวคิดสุขภาพที่มองมนุษย์อย่างเชื่อมโยงกันทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม จิตวิญญาณ และสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อว่าสุขภาพไม่ได้เกิดจากการรักษาโรคเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากความสมดุลของชีวิตทั้งหมด

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ สังคม และเศรษฐกิจ ที่ส่งผลดีต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่น อากาศสะอาด น้ำสะอาด พื้นที่สีเขียว ระบบขนส่งปลอดภัย และชุมชนที่น่าอยู่

สิทธิด้านสุขภาพ หมายถึง สิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลในการเข้าถึงบริการสุขภาพที่จำเป็น ได้รับข้อมูลด้านสุขภาพอย่างถูกต้อง และได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมโดยไม่เลือกปฏิบัติ

ภาคีเครือข่าย หมายถึง ความร่วมมือระหว่างกลุ่มคน องค์กร หรือหน่วยงานจากหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม ที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) หมายถึง วาระการพัฒนาระดับโลกของสหประชาชาติ 17 ประการ เพื่อบรรลุภายในปี 2030 โดยมุ่งเน้นการมีสุขภาพดีและสภาวะที่ดีของทุกคนในทุกช่วงวัย (เป้าหมายที่ 3: Good Health and Well-being)

โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases: NCDs)

หมายถึง กลุ่มโรคที่ไม่ได้เกิดจากเชื้อโรคและไม่ติดต่อระหว่างบุคคล แต่เกิดจากนิสัยหรือพฤติกรรม การดำเนินชีวิต เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคไต และโรคหัวใจ

ปลาหมอคางดำ หมายถึง ชนิดพันธุ์สัตว์น้ำต่างถิ่นที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศทางน้ำและอาชีพประมงในพื้นที่ ซึ่งต้องมีการควบคุมการกระจายพันธุ์ตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม

โรงเรียนเรียนร่วม หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้กับเด็กทั่วไป และเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (เด็กพิเศษ) ได้เรียนรู้อยู่ร่วมกัน เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียม

การกระจายอำนาจ หมายถึง กระบวนการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ การตัดสินใจ ทรัพยากร และความรับผิดชอบจากส่วนกลางไปสู่หน่วยงานระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนและองค์กรในพื้นที่สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาและจัดการปัญหาที่สอดคล้องกับบริบทของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในมิติสุขภาพ การกระจายอำนาจช่วยให้ท้องถิ่นสามารถออกแบบระบบบริการสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ และการจัดการปัญหาสุขภาพะ ให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนหรือภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมติดตามประเมินผลในประเด็นสาธารณะหรือการพัฒนาชุมชน การมีส่วนร่วมถือเป็นหัวใจสำคัญของธรรมาภิบาล เพราะทำให้เกิดความเป็นเจ้าของร่วมกันของคนในพื้นที่ และนำไปสู่การพัฒนาสุขภาพอย่างยั่งยืน

การสร้างเสริมสุขภาพ (Health Promotion) หมายถึง กระบวนการเพิ่มศักยภาพให้ประชาชนสามารถควบคุมและพัฒนาสุขภาพของตนเองได้ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา ผ่านการปรับพฤติกรรม สิ่งแวดล้อม นโยบาย และระบบสนับสนุนทางสังคม แนวคิดนี้เน้นการ “ป้องกันก่อนเกิดโรค” และการสร้างเงื่อนไขที่เอื้อต่อสุขภาพ มากกว่าการรักษาเมื่อเกิดการเจ็บป่วยแล้ว

ข้อมูลเชิงคุณภาพ หมายถึง ข้อมูลที่สะท้อนความคิดเห็น ความรู้สึก ประสบการณ์ มุมมอง หรือบริบททางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งมักได้มาจากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การสังเกต หรือเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลประเภทนี้ช่วยให้เข้าใจปัญหาเชิงลึกและบริบทชีวิตของประชาชนในพื้นที่

ข้อมูลเชิงปริมาณ หมายถึง ข้อมูลที่สามารถวัดค่าเป็นตัวเลขได้ เช่น จำนวนประชากร อัตราการเกิดโรค รายได้เฉลี่ย หรือสถิติด้านสุขภาพต่าง ๆ

ความเหลื่อมล้ำทางสุขภาพ หมายถึง ความแตกต่างด้านสุขภาพหรือการเข้าถึงบริการสุขภาพที่ไม่เป็นธรรมระหว่างกลุ่มประชากร ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา เพศ อายุ พื้นที่อยู่อาศัย หรือสถานะทางสังคม ตัวอย่างเช่น ประชาชนในชุมชนแออัดอาจเข้าถึงบริการสุขภาพได้น้อยกว่าประชาชนในเขตเมืองชั้นใน

คุณภาพชีวิต หมายถึง การรับรู้ของบุคคลต่อสภาพชีวิตของตนเองทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์ทางสังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี

องค์การอนามัยโลกมองว่าคุณภาพชีวิตเป็นองค์ประกอบสำคัญของสุขภาพโดยรวม

นโยบายสาธารณะ หมายถึง แนวทาง มาตรการ หรือการตัดสินใจของรัฐ หรือสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาประเด็นสาธารณะ โดยอาจอยู่ในรูปของกฎหมาย แผนงาน มาตรการ หรือข้อตกลงร่วม

นโยบายสาธารณะด้านสุขภาพมีผลต่อคุณภาพชีวิตและสุขภาวะของประชาชนในวงกว้าง

ประชาสังคม หมายถึง กลุ่ม องค์กร หรือเครือข่ายของประชาชน ที่รวมตัวกันโดยสมัครใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมด้านสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน สุขภาพ หรือประเด็นสาธารณะอื่น ๆ โดยไม่มุ่งแสวงหากำไร ประชาสังคม มีบทบาทสำคัญในการสะท้อนเสียงของประชาชนและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

พันธมิตร หมายถึง การตกลงร่วมกันของหลายฝ่ายในการรับผิดชอบ และดำเนินงานเพื่อเป้าหมายเดียวกัน โดยมีความมุ่งมั่นร่วมกันในการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือแนวทางที่กำหนดไว้

ในบริบทของธรรมาภิบาลสุขภาพ หมายถึง ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน ประชาชน และชุมชนในการพัฒนาสุขภาวะของพื้นที่

ภาคีเครือข่าย หมายถึง หน่วยงาน องค์กร กลุ่มบุคคล หรือภาคส่วนต่าง ๆ ที่ร่วมมือกันดำเนินงานเพื่อเป้าหมายเดียวกัน ผ่านการประสานความร่วมมือ การแบ่งปันทรัพยากร และการสนับสนุนซึ่งกันและกัน ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ อาจประกอบด้วยหน่วยงานรัฐ โรงเรียน โรงพยาบาล ชุมชน วัด มหาวิทยาลัย ภาครัฐกิจ และองค์กรประชาสังคม

สมัชชาสุขภาพ หมายถึง กระบวนการหรือเวทีกลางที่เปิดโอกาสให้ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคประชาชน และภาคเอกชน ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เสนอประเด็น และกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม

มติสมัชชาสุขภาพ หมายถึง ข้อเสนอหรือข้อตกลงที่ผ่านกระบวนการหารือร่วมกันของภาคส่วนต่าง ๆ ในเวทีสมัชชาสุขภาพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายสาธารณะด้านสุขภาพ

ระบบสุขภาพ หมายถึง ระบบความสัมพันธ์ของบุคคล องค์กร ทรัพยากร และกลไกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพของประชาชน ระบบสุขภาพไม่ได้จำกัดเฉพาะโรงพยาบาลหรือหน่วยบริการทางการแพทย์ แต่รวมถึงครอบครัว ชุมชน สิ่งแวดล้อม นโยบาย และปัจจัยทางสังคมทั้งหมดที่มีผลต่อสุขภาพ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง หน่วยงานปกครองที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการท้องถิ่นตามกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับบริการสาธารณะและการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม

ในกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตถือเป็นหน่วยงานสำคัญในการบริหารจัดการพื้นที่ระดับเขต

หลักการสำคัญ

ข้อ 1 การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของประชาชนมีการสร้างแกนนำชุมชน ชมรมต่างๆ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน ในการออกแบบ และพัฒนาเขตบางขุนเทียน

ข้อ 2 ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนาสุขภาพ ของประชาชน เขตบางขุนเทียน

มาตรการ

ข้อ 1 สำนักงานเขตมีแผน นโยบายเกี่ยวกับการสร้างการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาสุขภาพของประชาชนในเขตบางขุนเทียนและ ประชาสัมพันธ์แผนนโยบายให้ชุมชนรับทราบ

ข้อ 2 สร้างแกนนำ หรือ ชมรมด้านสุขภาพในชุมชนทุกชุมชนที่เป็น กลุ่มวัยรุ่น วัยทำงาน วัยสูงอายุ ให้มีส่วนร่วมในดำเนินงานด้านสุขภาพในระดับ ชุมชนและระดับเขต โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ข้อ 3 สำนักงานเขตควรจัดให้มีการประชุมร่วมกันของตัวแทนชุมชน ที่อาศัยอยู่ ในเขตบางขุนเทียนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

ข้อ 4 ในการจัดประชุมต่าง ๆ ของชุมชนต้องมีตัวแทนสมาชิกของแต่ละ คราวเรือนเข้าร่วมประชุมด้วย

ข้อ 5 สำนักงานเขตควรจัดให้มีการประชุมเพื่อคัดเลือกตัวแทนแกนนำเขต เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตบางขุนเทียน

ข้อ 6 ในแต่ละปีสำนักงานเขตควรมีการจัดประชุมประชาคม เพื่อทำแผนพัฒนาเขตในปีถัดไป

ข้อ 7 ในระดับเขต ควรมีการประชุมร่วมกันทุกภาคส่วน เช่น วัด โรงเรียน มหาวิทยาลัย โรงพยาบาล ศูนย์บริการสาธารณสุข แกนนำ เขตศูนย์การเรียนรู้ หรือภาคี ราชการอื่น ๆ เพื่อพูดคุยในประเด็นการพัฒนาสุขภาพของประชาชนในเขตบางขุนเทียน

ข้อ 8 ทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือในการส่งเสริมให้ประชาชนดูแลสุขภาพ โดยการยึดหลักการพึ่งพาตนเอง

หลักการสำคัญ

- ข้อ 1 ประชาชนในพื้นที่เขตบางขุนเทียนทุกกลุ่มวัย ได้รับการบริการด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามสิทธิอย่างทั่วถึง
- ข้อ 2 ประชาชนในพื้นที่เขตบางขุนเทียนได้รับการส่งเสริมการมีสุขภาพดี มีการป้องกัน ลดความ เสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อทุกกลุ่มวัย และโรคอุบัติใหม่
- ข้อ 3 ผู้ป่วยโรคเรื้อรังทุกกลุ่มวัย ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง

มาตรการ

- ข้อ 1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการพัฒนาและปรับปรุงสถานบริการทางสาธารณสุขของรัฐให้มีมาตรฐาน การบริการ เพื่อระบบบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ และสร้างความประทับใจให้กับคนในชุมชน
- ข้อ 2 มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางด้านสุขภาพ และสุขภาพะ ให้กับคนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ อาทิเช่น การป้องกันไข้เลือดออก การดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง NCDs เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ไข้หวัดใหญ่ โรคไต และการฟอกไต
- ข้อ 3 จัดให้มีการ กำกับติดตาม บุคคลกลุ่มที่ภาวะมีโรคไม่ติดต่อต่าง ๆ ผู้ป่วยติดเตียง
- ข้อ 4 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกายและจิตให้แก่ผู้ป่วยติดเตียง และผู้สูงอายุในชุมชน

หลักการสำคัญ

- ข้อ 1 ส่งเสริมให้ประชาชนในเขตบางขุนเทียนเข้าถึงการศึกษาทุกช่วงวัย
- ข้อ 2 ส่งเสริมการศึกษาตามความต้องการของชุมชน
- ข้อ 3 ส่งเสริมการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียนและศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรการ

- ข้อ 1 มีการสร้างระบบ กลไก และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ช่องทางในการสนับสนุนการศึกษา แหล่งทุนการศึกษา
- ข้อ 2 มีการส่งเสริม สนับสนุน ศูนย์ก่อนวัยเรียนเพื่อพัฒนาเด็กในชุมชนเขตบางขุนเทียน
- ข้อ 3 มีการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่เขตบางขุนเทียน อาทิเช่น การสอนวัฒนธรรมไทย รำไทย

หลักการสำคัญ

- ข้อ 1 ชุมชนมีความตระหนักรู้มีวินัย ความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่รุกร้าพื้นที่ สาธารณะและมีระบบการบริหารจัดการขยะอย่างเป็นรูปธรรม
- ข้อ 2 ชุมชนและภาครัฐมีการตรวจสอบและปรับปรุงระบบน้ำอย่างสม่ำเสมอ เช่น การบริหารจัดการ น้ำเสีย การขุดลอกคูคลอง และน้ำเค็มในคูคลอง
- ข้อ 3 การควบคุมการกระจายของปลาหมอหางดำและสัตว์จรจัด
- ข้อ 4 การเพิ่มพื้นที่ส้วมว่างในชุมชน

มาตรการ

- ข้อ 1 กำหนดมาตรการป้องกันการทิ้งขยะ ทั้งในพื้นที่รกร้างและพื้นที่สาธารณะ แต่งตั้งตัวแทนชุมชนสอดส่องดูแล และกำหนดบทลงโทษเมื่อพบผู้ฝ่าฝืนกระทำผิด
- ข้อ 2 จัดกิจกรรมรณรงค์ไม่ทิ้งขยะในพื้นที่สาธารณะ
- ข้อ 3 ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนมีการจัดการขยะและการคัดแยกขยะอย่างถูกต้องสร้างจิตสำนึก ความรับผิดชอบ และวินัยในการรักษาความสะอาดของสภาพแวดล้อมในชุมชน
- ข้อ 4 ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนดูแลรักษาคลองและร่วมกันกำจัดขยะในคลอง ไม่ทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูลเศษอาหาร เพื่อลดการเน่าเสียของน้ำ

ข้อ 5 การป้องกันการระบาดของปลาหมอหางดำในแหล่งน้ำ และการควบคุมสัตว์จรจัดในพื้นที่ชุมชน

ข้อ 6 สำนักงานเขตหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนการขุดลอกคูคลอง ท่อระบายน้ำ ที่ตื้นเขิน ต้นไม้ปกคลุมลำคลองให้น้ำไหลสะดวก การป้องกันปัญหาน้ำเค็มและป้องกันน้ำเน่าเสียในลำคลอง

ข้อ 7 สำนักงานเขตหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนไฟฟ้าส่องสว่างให้เพียงพอในชุมชน เพื่อลดพื้นที่เสี่ยง

หลักการสำคัญ

- ข้อ 1 ประชาชนในพื้นที่เขตบางขุนเทียนมีอาชีพ และมีแหล่งทุนในการสนับสนุนอาชีพ เพื่อก่อให้เกิดรายได้
- ข้อ 2 เขตบางขุนเทียนมีช่องทางและพื้นที่ในการจัดจำหน่ายสินค้า พัฒนาผลิตภัณฑ์ ลดต้นทุนเพิ่มมูลค่าสินค้า ในการประกอบอาชีพ
- ข้อ 3 ประชาชนในเขตบางขุนเทียนมีพื้นที่ในการสร้างที่อยู่อาศัย

มาตรการ

- ข้อ 1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดอบรมให้ความรู้กับคนในชุมชนเกี่ยวกับการออมเงิน การจัดสวัสดิการชุมชน การบริหารทางการเงิน ส่งเสริมให้แต่ละครัวเรือนมีการจัดทำบัญชี ครัวเรือน
- ข้อ 2 จัดโครงการฝึกอบรมอาชีพพัฒนาทักษะฝีมือ พัฒนาผลิตภัณฑ์และมีการรวมกลุ่ม อาชีพ รวมถึง ส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริม เพื่อสนับสนุนการมีงานทำของคนในชุมชน
- ข้อ 3 จัดหาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของชุมชน การเพิ่มพื้นที่ตลาดเพื่อขายของตลาดนัดชุมชน
- ข้อ 4 สนับสนุนการเป็นผู้ประกอบการ ส่งเสริมการตลาดแบบออนไลน์ มีการจัดงานแสดงสินค้าของชุมชน
- ข้อ 5 มีการจ้างแรงงานผู้สูงอายุที่สามารถทำงานได้

หลักการสำคัญ

ข้อ 1 ชุมชนปราศจากแหล่งมั่วสุมและปัญหายาเสพติด ประชาชนในพื้นที่ เขตบางขุนเทียนตระหนักถึงโทษที่ได้รับจากยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นการเสพ หรือการขาย

ข้อ 2 ประชาชนในพื้นที่เขตบางขุนเทียนได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี ทำหน้าที่ ของตนเองได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน

มาตรการ

ข้อ 1 เสริมสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแล เพื่อเฝ้าระวังภัยจากอาชญากรรม อบายมุขและยาเสพติดในชุมชนร่วมกัน บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ และเอกชน

ข้อ 2 การทำความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการและชุมชน ในการกำกับดูแล ระวังเฝ้าระวังเกี่ยวกับสิ่งเสพติดในพื้นที่เสี่ยงของชุมชนภายใน เขตบางขุนเทียน

ข้อ 3 จัดกิจกรรมเสริมสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหายาเสพติดในชุมชน ตระหนักถึงโทษที่ได้รับจากยาเสพติด ไม่ที่จะเป็นการเสพ หรือการขาย

ข้อ 4 จัดกิจกรรมนันทนาการต่างๆ ที่เป็นการสร้างความสัมพันธ์ และ ความปรองดองให้เกิดขึ้นทั้งในครอบครัวและชุมชน

ข้อ 5 หน่วยงานภาครัฐ สถานศึกษา มีการส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึก ให้แก่เด็กและเยาวชนในเขตบางขุนเทียน ให้รู้ถึงโทษและความอันตรายของ ยาเสพติด เพื่อไม่ให้เกิดนักเสพหน้าใหม่

หลักการสำคัญ

ข้อ 1 ประชาชนในพื้นที่เขตบางขุนเทียนมีการจัดระเบียบการจราจรทั้งทางบกและทางน้ำ ในการสัญจรได้อย่างคล่องตัว

ข้อ 2 เส้นทางสัญจรในชุมชนได้รับการบำรุง ซ่อมแซมเพื่อสะดวกกับการเดินทาง

มาตรการ

ข้อ 1 มีการซ่อมแซมคูคลองที่เป็นเส้นทางสัญจรของประชาชนในชุมชนอีกช่องทางหนึ่งในการเดินทาง

ข้อ 2 มีการซ่อมแซมถนนที่เป็นเส้นทางสัญจรของประชาชนในชุมชน

ข้อ 3 การจัดระเบียบการค้าขายของผู้ค้าขายในชุมชนเพื่อลดมลพิษทางเสียงในการเดินทางเพื่อไม่ให้รบกวนเวลาพักผ่อนของประชาชนในชุมชน

หลักการสำคัญ

- ข้อ 1 ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนรับทราบ และปฏิบัติร่วมกันในการขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพ
- ข้อ 2 มีระบบ และกลไก ที่ชุมชนจะนำธรรมนูญสุขภาพไปสู่การปฏิบัติ

มาตรการ

- ข้อ 1 ชุมชนในเขตบางขุนเทียนรับทราบและนำธรรมนูญสุขภาพไปปฏิบัติร่วมกัน
- ข้อ 2 สำนักงานเขตส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกครัวเรือนเข้าถึงธรรมนูญสุขภาพ เป็นแนวทางในปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีและความสุขสงบของคนในชุมชน
- ข้อ 3 ทุกครัวเรือนในแต่ละชุมชนมีการประชุมร่วมกันทุกเดือน เพื่อการทบทวน การปฏิบัติตามธรรมนูญสุขภาพ และสำนักงานเขตจัดประชุม ประธานชุมชนหรือแกนนำชุมชน ทุก ๆ เดือน เพื่อติดตามผลการนำธรรมนูญสุขภาพไปใช้

ภาคผนวก

การจัดทำและประกาศใช้ธรรมนูญสุขภาพเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

บันทึก

[illegible]

บันทึก

[illegible]

บันทึก

[illegible]

บันทึก

[illegible]

สำนักงานคณะกรรมการ
สุขภาพแห่งชาติ

สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ศูนย์วิจัยโรคเอดส์ สภากาชาด
ประเทศไทย

